

Kysymyksiä ja vastauksia Kela-korvausten uudistamisesta

Hallitus ehdottaa muutoksia sairausvakuutuslain 2 ja 3 lukuun. Esityksessä ehdotetaan, että:

- suuhygienistin hoito- ja tutkimuskäynnit olisivat Kela-korvattavia myös ilman hammaslääkärin lähetettä enintään kaksi kertaa kalenterivuodessa,
- fysioterapeutin käynnit olisivat Kela-korvattavia ilman lääkärin lähetettä enintään neljä kertaa kalenterivuodessa,
- naistentautien ja synnytysten erikoislääkärin antama hoito Kela-korvattaisiin erikoistaksan perusteella ja
- esityksen yhteydessä hammashoidon ja mielenterveyspalvelujen Kelan korvaustaksojen korottamiseen suunnattaisiin määräraikaista lisärahoitusta.

1. Mikä muuttuisi 1.4.2025 nyt voimassa oleviin yksityisen sairaanhoidon hoito- ja tutkimuskorvauksiin eli voimassa oleviin Kela-korvauksiin nähden?

Fysioterapiakäynneistä saisi suoravastaanotosta korvauksen eli korvauksen saisi ilman lääkärin lähetettä. Korvauksen saisi enintään neljästä käynnistä kalenterivuodessa.

Suuhygienistikäynteihin lisättäisiin korvattavuus suoravastaanotosta eli korvauksen saisi myös ilman hammaslääkärin lähetettä. Suoravastaanotosta saisi korvauksen enintään kahdesta käynnistä kalenterivuodessa. Oikeus saada suuhygienistin tutkimuksesta ja hoidosta korvaus enintään 15 kerralta kahden vuoden aikana säilyy, jos asiakkaalla on hammaslääkärin lähete. Suuhygienistin tekemästä suun ja hampaiden terveystarkastuksesta saisi kuitenkin korvauksen vain kerran joka toinen kalenterivuosi.

Naistentautien ja synnytysten erikoislääkärien eli gynekologien vastaanottokäyntien korvauksia korotettaisiin. Gynekologien vastaanottokäyntien korvaustaksa nousisi 30 eurosta arviolta noin 70 euroon.

Hammashoidon korvauksia korotettaisiin. Kela arvioi kohdentamista korvaustaksoja vahvistaessaan ja vahvistaa taksat ennen kuin laki tulisi voimaan, mutta tarkoituksenmukaista olisi painottaa suuhygienistikäyntien korvaustaksojen korotuksia.

Mielenterveyspalvelujen korvauksia korotettaisiin maltillisesti. Kela arvioi kohdentamista korvaustaksoja vahvistaessaan ja vahvistaa taksat ennen kuin laki tulisi voimaan.

2. Miksi silmätautien erikoislääkäreiden korvaustaksan korotus jätettiin esityksestä pois?

Kuulemistilaisuudessa 25.10.2024 esiteltiin, että silmätautien erikoislääkärin vastaanottokäyntien korvaustaksaa ehdotettaisiin korotettavaksi.

Kuulemistilaisuudessa useat silmätautien erikoisalaa edustaneet tahot nostivat esiin, että silmätautien erikoislääkärin vastaanottokäyntien korvauksen korottaminen ehdotuksen mukaisesti ei sellaisenaan vaikuttaisi positiivisesti hyvinvointialueiden kuormitukseen. Useat tahot olivat sitä mieltä, ettei silmätautien erikoislääkärin vastaanottokäyntien korvauksen korottamista pitäisi esittää ehdotuksen mukaisena esimerkiksi ilman korvauksen laajentamista tiettyihin silmätautien erikoislääkärin määräämiin tutkimuksiin.

Kuulemistilaisuuden jälkeen ehdotus silmätautien erikoislääkärin vastaanottokäynneistä maksettavan korvauksen korottamisesta poistettiin esityksestä ja hallitus päätti kohdentaa rahoitusta aiottua enemmän hammashoidon korvauksiin.

3. Mitä Kela-korvauksia koskevalla hallituksen esityksellä tavoitellaan?

Esityksen tavoitteena on yksityisen sairaanhoidon hoito- ja tutkimuskorvauksiin ehdotettujen muutosten ja korvauksiin varatun lisärahoituksen avulla parantaa sellaisten palvelujen saatavuutta, joiden saatavuus hyvinvointialueilla on heikompaa. Tavoitteena on parantaa Kela-korvausten vaikuttavuutta ja vähentää julkisen terveydenhuollon kuormitusta siirtämällä palveluiden painopistettä ennaltaehkäisevään ja varhaiseen hoitoon.

Lisäksi tavoitteena on edistää eri ammattiryhmien välistä tarkoituksenmukaista työnjakoa ja hyödyntää eri ammattiryhmien osaamista nykyistä paremmin. Tavoitteena on myös lisätä valinnanvapautta sekä kehittää Kela-korvausjärjestelmää osana terveydenhuollon palvelujärjestelmän kokonaisuutta.

4. Minkälaiset ovat esityksen taloudelliset vaikutukset?

Kela-korvausten parantamiseen ja laajentamiseen suunnattaisiin noin 20–26 miljoonaa euroa valtion osuutta (noin 40–50 miljoonaa euroa korvausmenoja yhteensä) vuodessa.

5. Milloin Kela-korvauksia koskevat muutokset tulisivat voimaan?

Muutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.4.2025.

6. Millaisia vaikutuksia Kela-korvausten muutoksilla olisi?

Nykyistä useammalla olisi halutessaan taloudellisesti mahdollista käyttää yksityisen terveydenhuollon palveluja, mikä tarkoittaisi valinnanvapauden lisääntymistä.

Mikäli esityksen tavoitteet toteutuisivat, julkisen terveydenhuollon kuormitus voisi keventyä. Julkisen terveydenhuollon jonojen lyhentyessä pääsy julkiseen terveydenhuoltoon voisi helpottua.

Korvattavuuden laajentaminen lisäisi mahdollisuuksia asioida yksityisessä terveydenhuollossa myös sen vuoksi, että sairausvakuutuslain mukaisia matkakorvauksia voi saada yksityiseen terveydenhuoltoon tehtävästä matkasta vain, jos palvelu on itsessään Kela-korvattavaa.

Kela-korvausten kehittäminen on osa laajempaa terveydenhuoltojärjestelmän kehittämistyötä.

- [Hallitus uudistaa Kela-korvauksia \(STM-tiedote 9.10.2024\)](#)

7. Onko riski, että Kela-korvausten korotukset valuvat hintoihin eli palveluntuottajat nostavat hintojaan, kun Kela-korvaukset korottuvat?

Valmistelun aikana on tunnistettu riski siitä, että Kela-korvausten korotukset valuvat hintoihin eli palveluntuottajat nostavat hintojaan, kun Kela-korvaukset korottuvat. Nyt ehdotetut korotukset kuitenkin suunnattaisiin hallituksen esityksen mukaan sellaisille aloille, joilla julkisen terveydenhuollon palveluja on heikommin saatavilla ja toisaalta enemmän ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen hoitoon.

Hintojen nousua hillitseviä elementtejä selvitetään uudistamistyön seuraavissa vaiheissa eli 65 vuotta täyttäneitä koskevan Kela-korvauspilotin ja omalääkärimallikokeilun valmistelun yhteydessä.

8. Kela-korvauksia korotettiin 1.1.2024. Kela-korvausten muutoksia on valmisteltu tämän jälkeen ja hallitus linjasi lokakuussa 2024 Kela-korvausten uudistamisesta. Onko kansalaisia kuultu valmistelun edetessä ja miten Kela-korvausten uudistaminen etenee?

1.1.2024 lukien yleis- ja erikoislääkärien sekä psykiatriin vastaanottojen korvaustaksoja korotettiin. Myös psykiatrian toimenpiteiden, kuten psykoterapioiden, korvaustaksoja korotettiin. Samoin hammaslääkärien perustutkimuksen korvaustaksoja korotettiin.

Kela-korvausten uudistamista on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä Kelan kanssa. Valmistelun aikana sidosryhmien edustajille on järjestetty kaksi kuulemistilaisuutta, 31.10.2023 ja 5.4.2024. Kela-korvausten uudistamiseksi valmisteltiin luonnos hallituksen esitykseksi, josta järjestettiin lausuntokierros 13.5.–23.6.2024.

Lausuntokierroksen jälkeen lokakuussa 2024 hallitus linjasi Kela-korvausten uudistamisen tiekartasta. Tiekartan mukaan Kela-korvauksia uudistetaan vaiheittain. Ensimmäisessä vaiheessa hallitus antoi eduskunnalle hallituksen esityksen (174/2024 vp), jolla palautettaisiin oikeus saada Kela-korvaus hedelmöityshoidoista. Lain on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2025 alusta.

Nyt käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen tavoitteena on edelleen parantaa ja laajentaa Kela-korvauksia koskien suuhygienistin, fysioterapeutin ja gynekologien Kela-korvauksia sekä korottaa hammashoidon ja mielenterveyspalvelujen korvauksia. Nyt käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen valmistelun aikana pidettiin kuulemistilaisuus 25.10.2024.

Kela-korvausten uudistamisen tiekartan mukaan hallituksen tarkoituksena on jatkossa kehittää Kela-korvauksia osana terveydenhuollon palvelujärjestelmää. Uudistamistyön seuraavissa vaiheissa valmistellaan 65 vuotta täyttäneitä koskeva Kela-korvauspilotti sekä omalääkärimallikokeilu.

9. Mistä saan tietoa Kela-korvausten uudistamisesta, erityisesti 65 vuotta täyttäneiden Kela-korvauspilotista?

Lisätietoa hallituksen suunnitelmista Kela-korvauksien laajentamiseksi ja parantamiseksi saa verkkosivuiltamme:

- [Hallitus uudistaa Kela-korvauksia \(STM-tiedote 9.10.2024\)](#)